

CONVOCAAT 2010/2

LIMBURGS GESCHIED- EN OUDHEIDKUNDIG GENOOTSCHAP

mede gesubsidieerd door de
provincie limburg

Kring Gelders Overkwartier van Roermond

W.G. de Valk

Gr.de Hompeschstraat 16

6109 AK Ohé en Laak

0475 55 16 86

w.de.valk1@kpnplanet.nl

Lezing over "Sober herstel, modeste barok. Kunst in het oude bisdom Roermond

Activiteit: tussen Beeldenstorm en Franse Revolutie."

Wanneer Op maandag, 1 maart 2010 van 19.30 uur tot 22.00 uur.

Locatie: Gemeenschapshuis "Het Katoenen Dorp," Bisschop Lindanussingel 43 te Roermond.

Korte omschrijving / inleiding

De inleider besteedt in deze lezing aandacht aan de kunst in het oude Bisdom Roermond tussen beeldenstorm en Franse revolutie.

Ohé en Laak, 1 februari 2010.

Geachte Dames en Heren,

Namens het bestuur nodig ik u hierbij gaarne uit voor de zesde lezing van het seizoen 2009-2010 op maandag, 1 februari 2010 **te 19.30 uur** in Gemeenschapshuis "Het Katoenen Dorp", Bisschop Lindanussingel 43 te Roermond.

De lezing zal gehouden worden door de heer Hendrik Steeger, historicus te Geldern (D) en heeft als titel

"Sober herstel. Modeste barok. Kunst in het oude bisdom Roermond tussen Beeldenstorm en Franse Revolutie."

Wij hebben van de inleider een toelichting met betrekking tot deze lezing ontvangen.

Verleden jaar (2009) was het 450 jaar geleden dat Paus Paulus IV met zijn bul *Super universas* de kerkprovincies in de Habsburgse Nederlanden herindeelde en daarbij ook de oprichting van een nieuw bisdom Roermond aankondigde. De oprichting van het bisdom Roermond liet echter nog enkele jaren op zich wachten. De eerste bisschop van Roermond, Lindanus kon eerst in 1569 zijn plechtige intrede doen en het bisdom verkeerde vanaf het begin in een zorgelijke toestand. Het nieuwe diocees was armlastig en bleef aangewezen op Ook veranderde er veel in kerkpolitiek en cultureel opzicht. De integratie in de nieuwe kerkprovincie Mechelen en de afscheiding van de Republiek der Verenigde Nederlanden leidde tot een vergaande en ook culturele heroriëntering van het Roermondse gebied. De eeuwenoude oriëntatie op Noord-Nederlandse en Rijnlandse kunstcentra werd vervangen door nieuwe contacten met de Zuidelijke Nederlanden. Brussel, Mechelen en Antwerpen werden belangrijker dan Utrecht en Keulen. De financiële en organisatorische beperkingen van het nieuwe bisdom Roermond en de eisen van de Contrareformatie versterkten ook de posities van de kloosterordes in het gebied.

Zo werden de in de beeldenstorm leeggeroofde kerken opnieuw gestoffeerd en kwamen tal van nieuwbouwprojecten tot stand. Oude bedevaartplaatsen werden weer opnieuw leven ingeblazen en in het kielzog van Scherpenheuvel werd Kevelaer de belangrijkste Mariabedevaartplaats van het diocees.

Op de kaart van de Vlaamse barok kon het bisdom Roermond zo een bescheiden, maar toch niet onbelangrijke plaats innemen. Ook werden de niet-beeldende kunsten door het Bisdom Roermond bevorderd. Het eerste orkest met beroepsmusici in de regio Roermond was eind 18e eeuw de kapel van de bisschop van Roermond. Tenslotte waren het priesters uit het bisdom Roermond die in de late 18e eeuw de autochtone Nederlandse taal tegen de eerste "Zwangseindeutschungen" door de Pruisen verdedigden. De inleider zal in het eerste deel van de lezing nader ingaan op de structuur van het (oude) bisdom Roermond en de in het bisdom aanwezige cultureel actieve kloosterordes. Daarna wordt een overzicht gegeven over de belangrijkste bouwprojecten en de drie kathedralen van het bisdom, de in de 17e en 18e eeuw nieuw aangeschafte inventaris van kerken en kloosters en de bewaard gebleven sporen van de niet-beeldende kunst. Afsluitend wordt de wisselende waardering van de barokke sacrale kunst in de 19e en 20e eeuw behandeld die helaas tot grote verliezen heeft geleid. Maar er is toch nog veel over dat ons iets over de barok in het oude bisdom Roermond vertellen kan.

De inleider.

De heer H.J. Steeger is historicus te Geldern (D) en heeft reeds meerdere keren voor onze kring een lezing gehouden.

Gaarne tot ziens op maandag, 1 maart 2010. Zoals gebruikelijk is deze lezing ook voor belangstellende niet-leden toegankelijk. Aan niet-leden wordt een bijdrage gevraagd van €2,50.

Voorafgaande aan de lezing zal de algemene ledenvergadering (jaarvergadering) plaatsvinden.

De agenda voor deze algemene ledenvergadering is als volgt:

1. Opening door de voorzitter.
2. Ingekomen stukken en mededelingen.
3. Verslag van de algemene ledenvergadering (jaarvergadering) gehouden op 2 maart 2009.
4. Verslag van de secretaris over het jaar 2009.
5. Bestuursaangelegenheden.
6. Financieel verslag van de penningmeester over het jaar 2009.
7. Begroting voor het jaar 2010.
8. Verslag van de kascontrolecommissie.
9. Benoeming leden kascontrolecommissie.
10. Wat verder ter tafel gebracht zal worden.
11. Rondvraag.
12. Sluiting.

Ten aanzien van het agendapunt 5. - bestuursaangelegenheden- dient het navolgende te worden opgemerkt. Het lid van het bestuur, de heer drs. C.J.M. Houben is statutair aftredend en voorts overeenkomstig de daartoe strekkende bepalingen van de statuten van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap, niet meer herkiesbaar. Het bestuur beraadt zich nog omtrent de invulling van deze vacante bestuurszetel. Indien er leden zijn die een bestuursfunctie ambiëren, dan kunnen zij dit ter kennis van het bestuur brengen. Kandidaten voor een bestuursfunctie kunnen eveneens door de leden voorgesteld worden. Een voordracht kan tot vóór de aanvang van de algemene ledenvergadering schriftelijk ingediend worden bij de voorzitter, voorzien van de handtekeningen van de kandidaat en van ten minste tien leden. Afschriften van de stukken, als vermeld onder 3. en 4. hebben wij, voorafgaande aan de ledenvergadering ter inzage gelegd.

Met vriendelijke groeten namens het bestuur,

W.G. de Valk, secretaris

De laatste lezing van het seizoen 2009-2010 zal plaatsvinden op maandag, 19 april 2010. Inleider is de heer drs. C. Dols met als onderwerp "Koning Alcohol. Katholieke Drankbestrijding in Limburg."